

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 2) สร้างและตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนระหว่างโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ประชากรการวิจัย ประชากรในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 923 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ใช้เกณฑ์ที่เหมาะสมกับการวิเคราะห์เส้นทาง Path Analysis และโมเดล (LISREL อาทิ Anderson & Gerbing) อ้างถึงใน (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) ที่ระบุว่าในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโมเดล LISREL ควรใช้กลุ่มตัวอย่างมากกว่าหรือเท่ากับส่วน Schumacker & Lomax 1996 กล่าวว่ากลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับงานวิจัยที่ใช้โมเดล LISREL ว่าส่วนใหญ่ใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 100-150 และให้ผลการวิจัยที่น่าพอใจ สอดคล้องกับที่ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) กล่าวว่า การวิเคราะห์ตัวแปรพหุใช้กันมาก คือ ใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 10-20 ต่อตัวแปรในงานวิจัย 1 ตัวแปร ในขณะที่ Hair & other 2000 ระบุว่ากลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมวิเคราะห์เส้นทางจะต้องไม่น้อยกว่า 5 เท่า ของเส้นทางพารามิเตอร์ในโมเดล และที่เหมาะสมที่สุด คือ 10 เท่าของพารามิเตอร์ ในการวิจัยครั้งนี้มีเส้นทางพารามิเตอร์ในโมเดลทั้งหมด 32 เส้น ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างต้องไม่น้อยกว่า 320 โรงเรียน ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ขั้นต่ำ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ใช้ ประกอบด้วย โรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย สำหรับการศึกษาค้นคว้าเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยใช้วิธีการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนสังกัดเทศบาลตำบล สังกัดเทศบาลเมือง และ สังกัดเทศบาลนคร ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 320 โรงเรียน การเลือกกลุ่มตัวอย่างเนื่องจากโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดแยกได้เป็น 3 ประเภท ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นอย่างมีสัดส่วน (Proportional

Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่มและผู้ให้ข้อมูลแต่ละโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูฝ่ายวิชาการ ส่วนข้อมูลผลการเรียนของนักเรียนได้จากผล การทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (O-NET) ประจำปีการศึกษา 2559

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัย

1.1 ตัวแปรแฝงภายนอกหรือตัวแปรภายนอกมี 2 ตัวแปร ได้แก่ 1) สมรรถนะ ขององค์การ ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัว คือ การจัดโครงสร้างที่เหมาะสม วิสัยทัศน์ พันธกิจและยุทธศาสตร์ ความรู้ความสามารถของบุคลากร การจัดสรร ทรัพยากรการเรียนรู้และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) ภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหาร ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัว คือ การนิยามและการสื่อสาร เป้าหมายร่วม การกำกับติดตามและให้ข้อมูลป้อนกลับ การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพ และการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

1.2 ตัวแปรแฝงภายในหรือตัวแปรภายในมี 3 ตัวแปร ได้แก่ 1) กระบวนการ จัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัว คือการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเน้น กระบวนการคิด การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย การจัด บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง 2) บรรยากาศของ โรงเรียนประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวแปร คือความคาดหวังสูง บรรยากาศเชิงบวก การให้ความเป็นกันเองไว้วางซึ่งกันและกัน การส่งเสริมให้มีการตัดสินใจร่วม และการ จัดระบบการจูงใจ 3) ประสิทธิภาพโรงเรียนเทศบาลประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนและความพึงพอใจของครู

1.3 ผลการศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ

ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อได้ประเด็นตัวแปร เกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพของโรงเรียนเทศบาลและตัวแปรเชิงสาเหตุของประสิทธิภาพ โรงเรียนเทศบาล ผลปรากฏว่าผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับการกำหนดตัวแปรแฝง และ โครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิภาพโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พร้อมให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเพิ่มตัวแปรที่สังเกตได้ทีสอดคล้องกับบริบท ของโรงเรียนมากยิ่งขึ้น จากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ

ของโรงเรียนเทศบาลสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยตัวแปรสังเกต 3 ตัวแปร ได้แก่ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน 3) ความพึงพอใจของครูสำหรับตัวแปรเชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกรอบแนวคิดของการวิจัยตัวแปรภายนอก ได้แก่ สมรรถนะขององค์การและภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และตัวแปรภายใน ได้แก่ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และบรรยากาศของโรงเรียน ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นด้วยเหมาะสม และเป็นเหตุเป็นผลส่วนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่จะทำให้งานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์ควรเพิ่มตัวแปร ด้านความพึงพอใจของผู้ปกครอง หรือความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล

2. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลที่พัฒนาขึ้นกับ

ข้อมูลเชิงประจักษ์

2.1 ผลการวัดประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแบบสอบถาม พบว่า ตัวแปรความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1) ด้านสมรรถนะองค์การ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 4) ด้านบรรยากาศของโรงเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมากและ 5) ประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านสมรรถนะองค์การ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศของโรงเรียน พบว่า ตัวบ่งชี้ทุกตัวมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .05$) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กันสูงสุดและต่ำสุด และมีค่าสถิติ Bartlett's test of sphericity มีค่าเท่ากับ $306.599 / 1.129E3 / 1.089E3 / 1.126E3 / 1.273E3$ ตามลำดับซึ่งทุกโมเดลมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความน่าจะเป็นน้อยกว่า .01 ($p < .01$) แสดงให้เห็นว่า ตัวบ่งชี้ทั้งหมดมีความสัมพันธ์รวมกัน สามารถนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบได้ เมื่อพิจารณาค่าดัชนี Kaiser–Meyer–Olkin Measures of Sampling adequacy มีค่าเท่ากับ

.707 / .854 / .832 / .885 / .828 ตามลำดับ ซึ่งทุกโมเดลมีค่ามากกว่า 0.50 แสดงว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันดีมากและการวิเคราะห์รูปแบบการวัดตัวแปรแฝงภายนอก รูปแบบการวัดตัวแปรแฝงภายในด้านสมรรถนะขององค์การ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศของโรงเรียน และประสิทธิผลของโรงเรียน มีค่าไคสแควร์ = 153.43 ที่ค่าองศาอิสระ (df) = 154 ค่าความน่าจะเป็น (P) = 0.49 RMSEA = 0.00 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าเป็นบวก และมีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่ารูปแบบการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2.3 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องเชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หลังการปรับรูปแบบมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี โดยพิจารณาได้จากไคสแควร์ (χ^2) = 153.43 ที่ค่าองศาอิสระ (df) = 154 ค่าความน่าจะเป็น (P) = 0.49 ค่าดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) = 0.00 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) = 0.96 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้ (AGFI) = 0.93 ตามลำดับ ซึ่งค่าสถิติเหล่านี้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งให้เห็นว่ารูปแบบสมมติฐานมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ตามเงื่อนไขหรือระดับการยอมรับ

2.4 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงสูงสุด ได้แก่ บรรยากาศของโรงเรียน ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมสูงสุด ได้แก่ สมรรถนะขององค์การและการวิเคราะห์แยกค่าอิทธิพลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาได้จากค่าไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 153.43 และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value = 0.49 df= 154) ซึ่งเป็นการยืนยันว่ารูปแบบเชิงสมมติฐานมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ นอกจากนี้ยังมีค่าที่ระบุความกลมกลืนอื่นๆ เช่น ค่าดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ RMSEA=0.00 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) =0.96 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้ (AGFI) = 0.93 ซึ่งปรากฏผลดังนี้

2.4.1 ค่าอิทธิพลทางตรง พบว่ามีตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4 ตัวแปร และด้านที่มีค่าอิทธิพลมากที่สุด คือด้านบรรยากาศของโรงเรียน (E2)

2.4.2 ค่าอิทธิพลทางอ้อม พบว่า มีตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล

โรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 4 ตัวแปรและด้านที่มีค่าอิทธิพลมากที่สุด คือ ตัวแปรด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (K2) ส่งผลทางอ้อมต่อประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (E3) ผ่านตัวแปรด้านบรรยากาศของโรงเรียน (E2) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ .092

2.4.3 ค่าอิทธิพลรวม มีตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 4 ตัวแปรและด้านที่มีค่าอิทธิพลมากที่สุด คือ ด้านบรรยากาศของโรงเรียน (E2)

การอภิปรายผลการวิจัย

1. ตัวแปรเชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ สมรรถนะขององค์การ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การจัดการเรียนรู้ บรรยากาศของโรงเรียน และประสิทธิผลโรงเรียน ระดับการดำเนินงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อที่ 1 ที่ว่า “ตัวแปรเชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาที่ร่วมกันพัฒนาปรับเปลี่ยนแปลงวิถีดำเนินงาน ทั้งด้านวิชาการ การเรียนการสอน เพื่อให้สถานศึกษา มีความก้าวหน้าทันกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป สามารถดำเนินงานในสถานศึกษา ทั้งการบริหารจัดการเรียนการสอน จนสามารถทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ในสถานศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ซึ่งพิจารณาได้จากเกรดเฉลี่ยของนักเรียน จำนวนร้อยละของนักเรียนที่สามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไป ความสามารถทางด้านวิชาการของนักเรียน และความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจริญศรี พันปี (2553) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่บริหารงานตาม กฎกระทรวงว่าด้วยการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่บริหารงานตามกฎกระทรวงว่าด้วย การกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2551, หน้า 187) ได้ศึกษาระดับตัวแปรทางการบริหาร ระดับประสิทธิผลของโรงเรียน และเปรียบเทียบระดับตัวแปรทางการบริหารกับระดับประสิทธิผลของโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่า ระดับตัวแปรทางการบริหาร และระดับประสิทธิผล

ของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบตัวแปรเชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นด้านสมรรถนะองค์การด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศของโรงเรียน พบว่า ตัวบ่งชี้ทุกตัวมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .05$) และมีค่าสถิติ Bartlett's test of sphericity มีค่าเท่ากับ 306.599/ 1.129E3 / 1.089E3/ 1.126E3 / 1.273E. ตามลำดับ ซึ่งทั้งสามโมเดลมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความน่าจะเป็นไม่น้อยกว่า .01 ($P < .01$) แสดงให้เห็นว่าตัวบ่งชี้มีความสัมพันธ์กัน สามารถนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบได้ เมื่อพิจารณาค่าดัชนี Kaiser–Meyer–Olkin Measures of Sampling adequacy มีค่าเท่ากับ .828/.885/.854/.707 ตามลำดับ ซึ่งทุกโมเดลมีค่ามากกว่า 0.50 แสดงว่าตัวบ่งชี้มีความสัมพันธ์กันดีมากและการวิเคราะห์รูปแบบตัวแปรแฝงภายนอก รูปแบบการวัดตัวแปรแฝงทางด้านสมรรถนะองค์การ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศของโรงเรียน และประสิทธิผลของโรงเรียน มีค่าไคสแควร์ 153.43 ค่าองศาอิสระ $df = 154$ ความน่าจะเป็น $P = 0.49$ RMSEA = 0.00 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวก และมีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่ารูปแบบการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์” และพบว่าตัวแปรทุกตัวแปรในรูปแบบสามารถร่วมกันอธิบายประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ร้อยละ 68 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพัฒนา สีหามู (2553, หน้า 160) ได้ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่ารูปแบบความสัมพันธ์ของข้อมูลเชิงประจักษ์ตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้โดยมีค่าดัชนีบ่งชี้ความกลมกลืนเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ มีค่าไคสแควร์ = 27.28 ที่ค่าองศาอิสระ $d = 24$ ความน่าจะเป็น $P = 0.29173$ ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน GFI = 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว AGFI = 0.95 ค่าประมาณความคลาดเคลื่อนของรากกำลังสองเฉลี่ย RMSEA = 0.016 ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่ารูปแบบความสัมพันธ์

โครงสร้างเชิงสาเหตุตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเทศบาลสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้และพบว่าตัวแปรทุกตัวในรูปแบบสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรประสิทธิผลของโรงเรียนได้ร้อยละ 78

3. การวิเคราะห์แยกค่าอิทธิพลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

3.1 ค่าอิทธิพลทางตรง พบว่า มีตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตัวแปรที่ส่งผลทางตรงต่อประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยตัวแปรด้านบรรยากาศของโรงเรียน (E2) มีค่าอิทธิพลมากที่สุด เท่ากับ 1.09 รองลงมา คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (K2) มีค่าอิทธิพล เท่ากับ 0.69 สมรรถนะขององค์การ (K1) มีค่าอิทธิพล เท่ากับ 0.17 และการจัดการเรียนรู้ (E1) มีค่าอิทธิพล เท่ากับ 0.11 2)

3.2 ค่าอิทธิพลทางอ้อม พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ส่งผลทางอ้อมต่อประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (E3) โดยภาพรวม พบว่า ตัวแปรด้านสมรรถนะขององค์การ (K1) ส่งผ่านการจัดการเรียนรู้ (E1) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.16 นอกจากนี้ยังส่งผ่านตัวแปรด้านบรรยากาศของโรงเรียน (E2) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.11 ส่วนตัวแปรด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (K2) ส่งผลทางอ้อมต่อประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (E3) ผ่านตัวแปรด้านการจัดการเรียนรู้ (E1) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.82 นอกจากนี้ยังส่งผ่านตัวแปรด้านบรรยากาศของโรงเรียน (E2) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.92)

3.3 ค่าอิทธิพลรวม พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (E3) พบว่า ตัวแปรด้านบรรยากาศของโรงเรียน (E2) มีค่าอิทธิพลมากที่สุด เท่ากับ 1.09 รองลงมา คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (K2) มีค่าอิทธิพล เท่ากับ 0.69 สมรรถนะขององค์การ (K1) มีค่าอิทธิพล เท่ากับ 0.17 และการจัดการเรียนรู้ (E1) มีค่าอิทธิพล เท่ากับ 0.11 ตามลำดับ การศึกษาอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมของตัวแปรเชิงสาเหตุมีทิศทางและขนาดของการส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปราย ดังนี้

ตัวแปรสมรรถนะขององค์การมีอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม ต่อประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาลสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2551, หน้า 148) ที่กล่าวว่า ปัจจัยสมรรถนะขององค์การเป็นปัจจัยที่สัมพันธ์กับปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อประสิทธิผลของโรงเรียนโดยอิทธิพลทางอ้อมส่งผ่านการจัดกระบวนการเรียนรู้ และบรรยากาศของโรงเรียน ดังที่พัฒนา สีหามู (2553, หน้า 153) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านสมรรถนะขององค์การมีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ทั้งการจัดโครงสร้างที่เหมาะสม วิสัยทัศน์พันธกิจและยุทธศาสตร์ ความรู้ความสามารถของบุคลากร การจัดวัสดุครุภัณฑ์และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการมีอิทธิพลโดยตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียนต่ำโดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ -0.26 ส่งผลทางอ้อมผ่านการจัดกระบวนการเรียนรู้ต่ำ -0.44 และส่งผลทางอ้อมผ่านบรรยากาศของโรงเรียน 0.92 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการมีอิทธิพลทางตรงน้อยและมีผลทางอ้อมผ่านการจัดกระบวนการเรียนรู้น้อย แสดงให้เห็นว่าตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการมีอิทธิพลทางตรงน้อย และมีผลทางอ้อมผ่านการจัดกระบวนการเรียนรู้น้อย เช่นกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย การนิยามและการสื่อสารเป้าหมายร่วม การกำกับติดตามและให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพ และการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีลักษณะช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในโรงเรียนมากกว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งจะเห็นได้จากเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลการส่งผ่านบรรยากาศของโรงเรียน มีค่าอิทธิพลสูงถึง $.092$ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2551, หน้า 182) ที่พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียนต่ำกว่าตัวแปรอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มงกฎ จำนงนิต (2556) ได้ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลด้านการบริหารวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลด้านการบริหารวิชาการของโรงเรียนขนาด

เล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสูงสุดและสอดคล้องกับ สุวัฒน์ วิวัฒน์นานนท์ (2549) ; วิมลรัตน์ บุญชู (2549, หน้า 153) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนและได้ข้อค้นพบที่สอดคล้องกันพบว่า คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อประสิทธิผลของโรงเรียน โดยทางอ้อมจะส่งผ่านพฤติกรรมกรรมการบริหารและบรรยากาศของโรงเรียน

ตัวแปรการจัดกระบวนการเรียนรู้มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาลสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.11 ซึ่งเป้นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญยิ่งต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าหากมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ดีแล้ว ประสิทธิภาพของโรงเรียนย่อมต้องสูงขึ้นตามด้วยและการจัดกระบวนการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นสำหรับนักเรียนโดยตรง นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมมากที่สุด และถือเป็นกิจกรรมสำคัญที่จะทำให้การเรียนรู้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ อารุง จันทวานิช (2545) พบว่า กระบวนการเรียนรู้เป็นตัวแปรด้านกระบวนการที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของโรงเรียน ประกอบด้วย การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด และการจัดบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ตัวแปรบรรยากาศของโรงเรียนมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาลสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.93 ส่งผลทางอ้อมผ่านการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 1.37 อธิบายได้ว่า บรรยากาศโรงเรียนมีความสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จของโรงเรียน เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ความพึงพอใจและความรู้สึกนึกคิดของบุคลากรในสถานศึกษาถ้าบุคลากรได้รับความอบอุ่นและความมั่นคง การปฏิบัติงานก็จะมีประสิทธิภาพและมีความสุขสอดคล้องกับการศึกษาของ Hoy & Miskel (1982, pp. 185-186) พบว่าบรรยากาศของสถานศึกษาเป็นลักษณะเฉพาะที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาเป็นผลมาจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับกลุ่มของบุคลากรในสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษาหนึ่งแตกต่างจากสถานศึกษาอีกแห่งหนึ่ง และลักษณะที่เกิดขึ้นนั้นก็จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษานั้นและบรรยากาศของสถานศึกษาเป็นคุณลักษณะของสถานศึกษาเปรียบเสมือนบุคลิกของสถานศึกษาและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการจูงใจและการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรนั้นทำนอง

เดียวกันกับการศึกษาของ ภารตี อนันต์นาวิ (2545, หน้า 124) ที่ศึกษาพบว่าบรรยากาศองค์การส่งผลทางตรงในทางบวกกับประสิทธิผลองค์การอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของ กุหลาบ รัตนจักรธรรม (2536, หน้า 151) ที่พบว่าบรรยากาศองค์การมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิผลองค์การอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากข้อค้นพบที่ว่าโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย ด้านสมรรถนะองค์การ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านบรรยากาศของโรงเรียน ซึ่งเป็นความสัมพันธ์กันเชิงสาเหตุและมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พร้อมทั้งตระหนักถึงความสำคัญของตัวแปรและการนำไปใช้กับผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียน ดังนั้น ครู และบุคลากรทางการศึกษาสามารถนำข้อมูลพื้นฐานที่ได้นี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนต่อไป

1.2 การนำข้อค้นพบจากงานวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในกรณีมีข้อจำกัดด้านทรัพยากรทางการบริหาร ผู้วิจัยอาจนำเอาตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงสูงสุด อิทธิพลทางอ้อมสูงสุด และอิทธิพลรวมสูงสุด ซึ่งได้แก่ บรรยากาศของโรงเรียน สมรรถนะขององค์การ และบรรยากาศของโรงเรียน ตามลำดับไปใช้ในการบริหารเชิงปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยหาความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาลระดับประถมศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 ควรมีการวิจัยหาความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

2.3 ควรทำวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) โดยนำตัวแปรที่อิทธิพลสูงได้แก่ บรรยากาศของโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน